

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrta leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisli se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Nove volitve v Ljutomeru.

Dne 26. novembra lanskega leta so bili naši nasprotniki — ne bomo jih imenovali nemškutarje, ker so vmes res nekateri Nemci po rodu ali večina je vendar na duhu slepih Slovencev — opravili brez vdeležbe večine zavednih in poštenih Slovencev volitev v občinski zastop. Izvolili so si za občinske, ali prav za prav le svoje zastopnike, same korenjake Velikotemce — tako, da bi jih sam Bog boljših ne bil mogel vkup spraviti. Nobenega Slovenca, in če bi še bil kot jagnje pohleven, niso zraven trpeli.

Dan zmage bil je velik dan; slavili so ga tri dni in tri noči. In največje reči še so si hranili za na zadnje. Bil bi res vrisk in juhé, kedar bi si župana volili — bakljada, razsvetljava, in na zadnje še veliki „šmaus“. Ali ubogi Slovenci, kaj bi oni spet zraven trpeti morali, koliko zaničevanja in preziranja — pa pravični Bog je to drugače obrnil.

Visoka namestnija v Gradcu je nepostavno in krivično ravnanje naših nasprotnikov ustavila, ker je volitev, ki so jo med seboj in za se opravili, uničila, in s tem izrekla, da ima tudi v Ljutomeru postava, ne pa samovolja veljati.

In koliko se je že v tej reči tukaj krivice godilo! Volilni listi so tako umetno sestavljeni, da za slovensko stranko, ki ima v Ljutomeru večino, ni bilo nobene misli prodreti. Slovenska stranka mora se tedaj vseh postavnih sredstev posluževati, če hoče ovire, ki so ji povsod nasproti, odpraviti. Pritožbe bile so že vložene pri županiji in pri c. kr. okr. glavarstvu, in res nekoliko krivic bilo je po tej poti odpravljenih: ali večina še je zmiraj ostala. Vsled pritožbe na visoko c. kr. namestnijo je taista volitev ustavila, ali pozneje taisto zopet doizvolila; volitev je po tem opravljena, ali na opravičeno terjatev Slovencev, zdaj spet od vis. c. kr. namestnije popolnem uničena.

Pritožba zoper odločbo c. kr. glavarstva tukaj je vložena tudi na najvišje upravno sodišče na Dunaju, in od tamkaj je že glavarstvu naloženo, da se ima v tej reči opravičiti. Vsled ravnanja naših nasprotnikov in njih pomagačev nimamo še nobenega izgleda, da bi ta reč skoraj do konca prišla; pričakovati še moramo mnoge sitnobe in veliko trudnega delovanja.

Slovenski volilci zdaj torej vidite, kaj Vaši voditelji za Vas storé, in kako se ti za nas vseh pravice potegujejo. Ni bilo toraj opravičeno sumničenje, da so vas vaši voditelji ob času imenovane nesrečne volitve zapustili ali izdali, ker so vam odsvetovali, te volitve vdeležiti se; kajti so dobro izprevideli, da bi Slovenci, kakor so tistokrat stvari stale, na veliko veselje nasprotnikov in na lastno sramoto propasti morali. Z druge strani pa tudi ni kazalo, te volitve se iz tega vzroka vdeležiti, ker ni bila, kakor zdaj vidimo, po postavi pravilna.

Zdaj pa toraj, dragi volilci, storimo tudi mi svojo dolžnost; pokažimo, da smo vredni svojih voditeljev; poravnali so nam poslednji pota, da dosežemo to, kar že tako dolgo želimo, tudi v resnici! Ne omahujmo več: pravica in postava je na naši strani, in sramota bi res bila za vsakega, ki še zdaj ne bi sprevidel, in ne bi vedeti hotel, kateri stranki naj se pridruži. Preden je prišlo do tega, storili so naši nasprotniki vse, naj bi to kje kako zabranili; pošiljali so celo beriče okrog, da so poizvedovali, kateri bi bil tako pdrzen, in se podstopil, podpisati terjatev svojih pravic; da, grozili so celo z zaporom tistemu, ki je imel toliko odločnosti, podpise za našo pravično reč vkupaj spravljati, in glejte, kaj so pri vsem tem dosegnili — blamaž.

Slišimo, da bodo pri prihodnji volitvi neki tudi desetaki delovali. Slovenci, grdo bi res bilo, judeževu delo nadaljevati, in si zavoljo nezaslužene plačila svoje pošteno ime in mirno vest za vselej omadeževali, enkrat pa pride vse na dan, in to se bo pri volitvi tudi taki

pokazalo, ker zdaj že vemo, kam da kateri sliši. Doma pa ostati pomeni tudi toliko, kakor nasprotnika voliti.

Slovenci, naredite Ljutomeru čast! Grožnje nas naj ne strašijo, prilizovanja nas naj ne motijo, pravična naša reč naj enkrat zmaga!
Tržan.

Kat. podporno društvo v Celju.

Ravnokar je „kat. podporno društvo“ v Celju izdalo svoje VII. letno poročilo. Iz njega povzamemo te-le točke, zadevajoče napredovanje društva v letu 1885. Poročilo pravi:

Z dobro vestjo smemo reči: naše društvo je zopet to leto čvrsto napredovalo, kajti dosegli smo, kar so mnogoteri naši prijatelji že več let željno pričakovali. S početkom šolskega leta 1885/86 razširila se je namreč dozdajšnja trirazredna dekliška šola šolskih sester v četirirazrednico, v katero se je vpisalo za tekoče šolsko leto 212 učenk. Ker materin zavod šolskih sester v Mariboru nima zadosti sesteručiteljic, se je s 15. septembrom 1885 nastavila v naši šoli za dekleta svetna, izprašana učiteljica, gospodična Ana Kalmus, da vodi šolski poduk v II. razredu; v I. razredu podučuje s. Lidvina Purgaj, v III. s. Bonaventura Suhač in IV. s. Angelina Križanič.

Med letom se je na društvene stroške napravila nova ograja okoli vrta pri čč. š. sestrah nasproti novi vojašnici, ker prejšnja bila je že silno slaba. Denarni stan nam ni pripustil, namesto lesene ograje postaviti zida, kar bi bilo sicer želeti.

Visoko c. kr. finančno ministerstvo je z odlokom dne 30. avgusta 1885, šte. 25.690 sklenilo, da z ozirom na dekret dvorne kancelarje od 22. oktobra, šte. 1842 in v zmislu dvorne kancelarije od 22. julija 1821, št. 1805 ostane šolsko poslopje čč. šolskih sester davkov popolnoma oproščeno, dokler se v njem deli šolski poduk.

Ker dobivajo ubožni učenci in učenke iz obeh okoličanskih šol pri šolskih sestrah štirikrat na teden hrano, pa niso imeli do zdaj primerne obednice, se je tekoče leto del kleti predelal v prav lično sobano v ta namen, da zavživajo v njej imenovani otroci svojo hrano. Tega četirikatnega kosilca na teden vdeležuje se 91 učenk sesterne šole in 48 fantov okoličanske deške šole. Kolika dobrota za teh 139 otrok, od katerih marsikateri revček ali revica zbog domače siromašćine dan na dan tešć in brez vsakoršnjega brešnja v šolo dohaja! Da bi jim Bog obudil obilo dobrotnikov, ker brez teh taki otroci hirajo po šolskih klopéh na duši in telesu!

Kakor druga leta obdarovalo je „katoliško podporno društvo“ tudi letos ob Božići učenke

in učence obeh okoličanskih šol: zraven še pa enega fanta iz pripravnice in mestne šole s primerno obleko in obutvijo. To se je zgodilo pri božićni veselici, katera se je priredila četrto nedeljo v adventu, t. j. 20. decembra 1885 po popoldanski službi božići v hiši čč. šolsk. sester. Ta svečanost se je vrstila s petjem in prednašanjem ter z razdeljevanjem pripravljenih darov.

Obdarovanih je bilo 120 otrok in sicer: 64 dečkov in 56 deklet. Roba za obleko je stala 162 gld. 46 kr., obutev za 34 fantov in deklic pa 73 gld. 10 kr. Za napravo fantovske obleke se je plačalo 31 gld., obleka za dekleta se je pri čč. šolskih sestrah napravila brezplačno. Vsi stroški za božićno darilo so znašali 266 gld. 56 kr.

Preobilno število revčevkov izmed šolske mladine, katerim se je njih žalostno stanje s priskrbljenim kosilom in obleko v tem letu zboljševalo, pouzročilo je pa tudi veliko stroškov. Ti stroški za hrano, obleko in obutev, potem za potrebne zvezke in šolske knjige, ki se leto za letom med ubožne učence in učenke razdeljujejo, so se poravnali iz „sirotinskega zavoda“ „katoliškega podpornega društva“, ki se je v to svrhu osnoval.

Vsi dohodki tega društva so znašali 2061 fl. 91 kr., stroški pa 1991 fl. 70 kr. in je društvo torej že 70 fl. 21 kr. vlni prihranilo. Po svojem namenu pa tudi po svojem napredovanju zasluži društvo to in še večjo podporo.

Gospodarske stvari.

Ne lovite senic.

Že lansko leto so prišle soseskam od strani vlade naročila, naj se v njih večkrat v letu javno naznani, da se koristne ptićke naj ne lovijo. Vendar to malo pomaga, ako se tu pa tam vse to prezira in ravno dandanašnji je lovljenje senićic po tako zvanih kletkah ne le surovo ampak celo hudobno.

Uže dve leti prilomastuje požrešna gosonica in komaj ovarujemo tudi kmetu ljubo hrano, namreč zelje, pred toto ujedó. da celo repno šćavje in še druga zelišća je lansko in predlansko leto zaradi nje nenavadne množine tako hudo napadla, da jih je skoraj ukončala.

A najveć gosonic ukonča šibka senica, zato ji pametni ljudje po zimi kaj radi postrežejo s konopljenim, tikvinim zrnem itd., po letu pa še ji postavijo majhno tružico na kako drevesce, da gnejdi v njej.

Ljubi bralec! Je-li, da si uže opazil, koliko gosonic in le gosonic ta majhna živalica takrat svojim mladićem v hrano donaša? In take živalice bi kdo pri zdravi pameti loviti zamogel? Kljubu temu je pisalec teh vrstic

videl lansko leto tako kletko, v koji se senice lovijo, eno tik vozne ceste v št. Lovrencu v pušavi, drugo spet poleg ceste na Radizelu pri Mariboru in letos spet poleg vozne ceste med Polzelo in Pako. Gotovo še jih je tam več nastavljenih, kjer so bolj samotne hiše.

Pozor toraj vsi, kojim je mar za blagor ljudstva, gospodje učitelji, kakor ravno tudi kateheti in drugi! Povdarjajte od časa do časa korist ptičkov, seničice pa še posebej, ter branite, da otročja radovednost, lehkomiselnost in napačna človeška strast teh živalic ne vkončuje.

Sploh bi kazalo, da bi tudi žendarji, katere pelje posel v različne kraje, na to še bolj gledali in takim seničjim lovcem nekaj „kremplje porezali“ v svarilen izgled vsem enakim lahkomisležem in v občen blagor vseh vrtnarjev in sadjerejcev.

Sejmovi. Dne 26. februvarija v Gradcu; dne 1. marcija v Mariboru, na Planini, v Vozenici; dne 3. marcija na Vranskem, v Račah, v Lučanah pa v Oplotnici; dne 4. marcija v Vojniku pa Ljutomeru.

Dopisi.

Iz Ptujja. (Vstanovljen je podružnica družbe sv. Cirila in Metoda dne 9. januarja t. l. za stalno ustanovila ter v podružnično načelnništvo sledeče p. n. gg. izvolila: g. dr. Josip Čuček, odvetnik, je prvomestnik; č. g. o. Benko Hrtiš, gvardijan, njegov namestnik; gosp. dr. Franc Jurtela, odvet. koncipijent, blagajnik; č. gosp. Franc Hirti, beneficijant, njegov namestnik, gosp. Ivan Kavkler, učitelj, zapisnikar; gosp. Franc Suher, učitelj, njegov namestnik. Podružnica šteje doslej samo v Ptuj 45 družbenikov in sicer enega pokrovitelja, blagega rodoljuba Andreja Jurca, veletrca in ravnatelja Ptujski posojilnici in 14 ustanovnikov. Z veseljem in s posebno pohvalo mi je omeniti uzorne in domoljubne duhovščine Ptujске, ki je pristopila brez izjeme k tej preimenitnej družbi. Podružnica je zdaj začela svoje delovanje z nabiranjem družbenikov po vsem širnem Ptujskem okraji. Ker ustanovitev posameznih podružnic precej stroškov in raznih sitnob prizadeva, raztegnola bode Ptujška podružnica svoj delokrog čez ves veliki Ptujski okraj in misli po tem potu uspešneje za narodni duh in jezik delovati. V ta namen so se uže razposlala vabila k pristopu in nabiranju družbenikov naslednjim župnijam sv. Marka, sv. Marjete, sv. Barbare v Halozah, sv. Trojice v Halozah, sv. Lovrenca v sl. gor., Ptujске gore, sv. Vrbana, sv. Andraža v sl. gor., sv. Lovrenca na Dravsk. polju, v št. Vid, Sent-Janž, Polenšak, Vurberk, Zavrč, Hajdinj, Cirkovce in Leskovec. Ker je družbe sv. Cirila in

Metoda namen vsestranski podpirati in pospeševati slovensko šolstvo na katoliško-narodni podlagi s tem, da za slovenske otroke napravlja in vzdržuje šole in otroške vrtove ali pomaga napravljati in vzdrževati jih, dovoljuje podpore za učne pripomočke, izdaja primerne spise in knjige itd. je vsacega pravega in zavednega Slovenca sveta narodna dolžnost, ne le samo pristopiti k družbi, temveč z živo besedo, neumornim in vstrajnim delovanjem skrbeti za družbin razvoj in prospeh. Svesti smo si uže zanaprej obilne pomoči in podpore od vrle narodne duhovščine, pričakujemo pa tudi od narodnega učiteljstva in vseh zavednih Slovencev in Slovenk Ptujskega okraja, da ne bodo zastali. Bog živi in blagoslovi Ptujsko podružnico!

Iz Središča. (Naše občinske zadeve.) Naš trg je po vsem Slovenskem na dobrem glasu in tudi nemčurji ga poznajo kot močno slovensko trdnjavo, ki se ne da vzeti pri nobenem bojevanju. To je vsekako ponos našega trga, a mi nismo zadovoljni samo s tem, ampak mi želimo, da naš trg v nekaterih domačih zadevah spremeni svojo dosedajno taktiko, česar je za njegovo prihodnost živa potreba. Častiti bralci „Slov. Gosp.“ nam naj blagovoljno oprostijo, da se na tem prostoru bavimo z našimi lokalnimi zadevami, o katerih bi se sicer rajši doma sporazumeli ter jih ne bi obešali na veliki zvon; toda od sporazumljenja med seboj si ne obetamo ničesar in zato smo primorani na tem javnem mestu obračati pozornost naših občanov na važne zadeve, ki bi se na vsak način, če ne čisto odpraviti, pa vendar popraviti morale, ako hoče naš trg zavzeti mesto kot trg in kot naroden trg. S tem, da potipamo njegove „falenge“, mu gotovo ne bomo škodovali, ampak vsekako koristili. Naš trg broji do 180 hiš in nad tisoč prebivalcev, je tedaj največji trg na slov. štajerskem; ker rečemo, da je največji, bi tudi radi rekli, da je najlepši, a žalibog tukaj nam beseda zastane. — Naše prebivalstvo se tukaj večinoma peča s kmetijstvom in je v gospodarstvu skrbno in varčno, vsled česar je tudi njegovo blagostanje v primeri z drugimi kraji ugodno. — V občie mi našemu vrlemu prebivalstvu ne moremo nič spodtikati, pač pa bi se znali s tem našim razpravljanjem več ali manj naši dosedajni občinski poglavarji zadete čutiti. — Mi smo sicer do sedaj na krmilu naše občine imeli vseskozi poštene in značajne može, ali kaj več od njihovih dolžnosti pri navadnem poslovanju niso storili in ravno tako celi odbor ne; manjkalo jim je poguma in volje kaj posebnega za naš trg ukrenoti, če ravno so za to imeli veliko in hvaležno polje. Močno me je osupnilo, ko se pred kratkim na tukajšnji postaji vsedem na vlak pa slišim, da nek potovalec na vprašanje,

kaj da je Središče, odgovori: „velika vas“, in zares na tujca ne napravi drugačnjega vtisa. Istina je, da občinsko poglavarstvo ne more iz te „vasi“ napraviti lepega trga, a ne da se tajiti, da bi se dalo mnogo preobraziti, mnogo popraviti in mnogo olepšati. (Dalje prih.)

Od sv. Vršana blizu Ptuja. (Žalostni nasledki naglosti.) Kakor je že znano bralcem „Slov. Gosp.“ smo si pred nekaterimi leti omislili lepo šolsko poslopje. Na nekaj pa smo še mi farani pozabili, namreč: tistim možem, ki so bili izvoljeni za nadzorovanje pri stavljenju šole, ali kakor tukaj pravijo v „baucomité“, se zahvaliti in tudi, če bi bilo mogoče, oskrbeti jim kako odlikovanje, to pa zato, ker se je vse tako hitro in tako dobro izvršilo, da že mora zdaj v eni sobi drugi nov pod biti. Posebno pa vodja teh mož, g. J. Marinič, bi mogel zdaj posebno odlikovanje dobiti, ker se tako izvrstno proti finančni prokuraturi v Gradcu zagovarja. On si namreč zdaj hoče vsako stopinjo precej visoko zaračunati, bodi si svojo ali njegovih „cuzekov“. Čudo! da še tistih stopinj ne računi, katere je storila njegova točarica, ko je delavcem pri šoli vino in žganje iz kleti nosila; ali pa on tistih smodk, katere je pri nadzorovanju skadil? Drugemu gospodu, mislimo, ne bo potrebno ravno velikega odlikovanja; ker njemu bodo nadomestile že nekaj tiste gobe, ki mu že rastejo v sobi in kuhinji. Da bodo ti gospodje odlikovani s čemer že koli, za to bomo farani skrbeli, to še se zgodi v tem pustu in takrat se jim tudi bomo ob enem zahvalili. Kedaj in kako se bo ta svečanost izvršila, bomo pa že naznanili.

Iz Negove. (Slabizi d.) Dovolj mi „Slov. Gospodar“, da tudi od Negove pride nekaj vrstic v tvoje predale. Do sedaj smo šest let imeli za občinskega predstojnika M. P., kateri je bil sicer dober mož, ali za svojo čast je rad bolje gledal, kakor pa za blagor občine. Za zboljšanje občinskih cest se je malo brigal; pa tudi odborniki so mu skoz prste gledali. Uradoval je seveda nemški, kakor bi se sramoval svojega maternega jezika. — Letos pa dne 8. svečana so si novi odborniki izvolili dokaj posebnega moža za občinskega predstojnika. Gotovo je, da mu nečemo časti jemati, vendar pa če že sam očitno reče in trdi, da ne veruje v Boga, ne moli ter ne gre nikoli v cerkev, ne moremo ga drugače soditi, kakor da verujemo — njemu. Kako je mož do tega prišel, nočem razglasiti, saj vedó o tem njegovi sosedi zadosti, toda zakaj je občinski odbor sklenil, za predstojnika ga izvoliti, to se nam zdi čudno, menda se hoče že poboljšati in predstojniška stolica mu pride tu dobro, kajti zdaj mora zavoljo raznih opravil po nedeljah vsaj bližej k cerkvi priti, če že vanjo ne. Uradoval bo pa gotovo tudi nem-

ški; že v nedeljo sem videl na občinski naznailni tabliji zapisano nemško „kundmachungo“, kjer stojé imena novih odbornikov in srenjskega predstojnika. Takošna izvrstna izvolitev se, ljubi bralci! ne bo kje bodi izvršila. Morebiti drugokrat kaj več iz našega kraja. J. L.

Od Vitanja. (Stari pa novi župan.) „Sl. Gosp.“ je vendar le prav imel, ko je pred 3 leti Vitanjčanom pravil, da g. Jože Pučnik ne sodi za župana. Pa Vitanjčani — vsaj purgarji — takrat tega niso dali veljati. V stari „Celjanki“ dali so mu 9. aprila 1883, toraj vže dva dni poprej, predenj je on pred njimi skušnjo delal, „cajgnis“, da „tavba“ za župana. „Naj ga pa imajo, če ga le čejo, si je marsikdo mislil, se ga bodo še radi znebili.“ In takšna se je tudi zgodila. Uni den imeli so zopet volitev trškega župana. Na to častno mesto posadili so pa sedaj moža, ki res na častno mesto sliši, dr. Rud. Lautner, vitanjski zdravnik, sin slovitega starega vitanjskega zdravnika. Kaj so pa z g. Pučnikom storili? So ga mar zavoljo njegovih v Celjanki navedenih zaslug napravili častnega občana, ali mar vsaj podžupana? Obžalujem, da nimam bolj podrobnih poročil! Le toliko sem zvedel, da so ne le ploskali, ampak pošteno so z možnarji pokali, ko so tolakoletnega starega župana odstavliali in za podžupana izvolili so moža, ki je bil do zdanjemu županu Pučniku neki trn v peti. Tako svet plačuje! Vem, da Vas ta nehvaležnost tega „ferderbanega“ sveta hudo žali, g. Joža! Veste, kakšen svet bi jaz Vam dal? Ker so Vitanjčani Vam svoje hrbte pokazali, pokažite jim še Vi svojega. Letos je že itak neko čudno leto, — napravite še Vi nekaj, da se bodo ljudje čudili. Dajte nemškutariji popolnoma slovo, in začnite pokoro delati za brezštevilne grehe, s katerimi ste se pregrešili nad narodno stvarjo. Vi ste bili nekedaj narodnjak, kakor so vsi Vaši sorodniki na Blatu in na Tepanjskem vrhu in kjerkoli kaj zlahte imate. Tudi Vašej so prugi bilo je nekđaj srce toplo za Slovence in slovensko reč. Gotovo bo takoj na Vaši strani, ako se Vi povrnete v narodni tabor, katerega ste brez vzroka zapustili. Namesto nemškutarjev začnite zbirati okoli sebe narodnjakov, ter ustanovite v Vitanji zopet narodno stranko. Namesto pruskega „šulvereina“ vpeljite podružnico „družbe sv. Cirila in Metoda“ — namesto „Vahtarice“ preberajte pridno „Slov. Gosp.“ Vedite! Slovenci so dobre duše, vse Vam bodo odpustili, kar ste se pregrešili zoper nje, se ve, če se poboljšate, ter daste nemškutariji za vselej slovo. Od novega g. župana pa po vsej pravici smemo pričakovati, da bo Vitanjskemu trgu zbrisal Kajnovno znamenje „nemčurskega gnezda“, ter kot razumnik in avstrijski častnik v njem gojil pravo avstrijsko domoljubje!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Naši škofje snidó se te dni na Dunaju v posvetovanje, brž ko ne velja to vprašanju o tako zvanih starokatolikih. — Če je resnica, kar vedó nekateri listi, odstopi o veliki noči minister Pino, minister pa postane dvorni svetnik Vitek. — Drž. zbor razpravlja podržavljenje železnic iz Prage do Duhcev in pa iz Duhcev do Bodenbacha. Podržavljenje se sprejme gotovo, vendar pa ropoče par ultranemških kričačev grdo zoper ministra Pino, toda vsa je podoba, da po krivem. — Vojni minister je predložil načrt postave, vsled katere se lahko vsak možki od 19. do 42. leta, ako še sicer ni pri c. kr. vojski, pokliče o potrebi v orožje. To bo tedaj nekaj, kakor svoje dni „črna vojska.“ Te je Avstriji blizu da treba, kajti vse sosednje dežele jo imajo in to sila veliko, tako je ima Nemčija 3 milijone, Rusija 7 $\frac{1}{2}$ milijonov, Italija 1 $\frac{1}{2}$ milj., Francija blizo 1 milj. in celo mala Rumunija je im več (150.000), kakor dosemal naše cesarstvo (146 000). — V osmih kronovinah, med njimi ste Kranjska pa Koroška, naberó pri novačenju vsako leto premalo vojakov in torej v njih pride še četrti razred na vrsto. Pravijo, da je te žalostne prikazni žganje krivo. — V Gradcu je sedaj več francoskih oficirjev, pravijo, da za to, naj se priučé nemščine; treba jim je bode o vojski z Nemci, to tedaj kaže, da se Francozje pripravljajo za-njo. — A. Comel pl. Sočebnan, zavoljo svojih slovenskih bukev znan tudi pri naših vojaki, stopi v pokoj in dobil je naslov majorja „ad honores“. — V Kopru na Primorskem so trgovca z žitom Franca Romana, obsodili na 5 let v težko ječo, ker je ljudi za 14.000 gold. opeharil. — V Trstu je mestni zastop zavrgel volitev slov. poslanca Živica. — V Áradu na Ogorskem sta dva oficirja vdrla v hišo necega urednika ter ga z bičem natepla. Vsled tega je po mestu veliko hrupa nastalo, oficirja pa so neki že zapli. — V Bosni in Hercegovini primanjkuje vojakom stanovanj, torej nameravajo v večih mestih zidati kasarne. Kakor piše „Oest. Corr.“ pridejo svitli cesar tje doli. Priprave zato so se bojda že začele.

Vnanje države. O sklepu mirú med Srbi in Bolgari še ni duha ne sluha. Srbija predlaga, naj ima mirovno pismo samo en člen; tisto stališče naj se povrne, kakoršnje je bilo pred vojsko! To pa bo menda težko. — Turčija odjenja v oni točki, ki se nahaja v pogodbi med njo pa bolgarskim knezom pa ne ugaja Rusom; tedaj pa bolgarski vojski ne bo treba seči za meč, če bi se prav Turčija v kako vojsko zaplela. — Peter Karadjordjević je izdal v ruskem „Svietu“ oglas do Srbov, v katerem se jim ponuja, kedar bi jim ga bilo treba. Kaj pa poreče na to kralj Milan? — Črnogorski

knez Nikica se je že iz Petrograda vrnil domov. Na Dunaju je bil prav dobre volje. Svitli cesar bili so ga jako prijazno vzprejeli. — Rusija gradi pridno železnice, sedaj posebno v Aziji, ona do Merva bode kmalu gotova, a mislijo jo še potegniti do Bohare. — V nemškem drž. zboru vrši se debata gledé podaljšanja postave zoper socialiste. Bismark jo terja za 5 let, gotovo to tudi doseže. — Francozi so sklenili l. 1889 napraviti mednarodno razstavo. Spomin jim ima biti ustaje v l. 1789. — Princ Napoleon obsoja postopanje sedanje republikanske vlade in pravi v svojem pismu do obeh zbornic, da je le oligarhija, t. j. vlada, v kateri leži vsa moč pri nekaterih, drugi pa so le zato, da jih lepo ubogajo. To je tudi popolnem resnica. — Na Italijanskem še kolera ni izginila, sedaj je blizu Verone, torej blizo naših mej, vzbolela je na njej neka perilja, v Veroni pa je že več ljudi pobrala. — V Španiji je kraljica za 50.000 mož pomnožila vojsko. Njena hčerka je za davico vzbolela. — Pri Portugizih odstopilo je dosedanje ministerstvo, ker je z osnovo postave gledé vžitnine v zbornicah propadlo.

Za poduk in kratek čas.

Najdena mošnja.

Oče Mikec je bil ravno iz mesta prišel, kder je svojo hčer obiskal, ki je ondi omožena. V tem ga srečajo nekateri sosedi, ki ga vprašajo, kaj da je v mestu videl, kaj slišal in kaj doživel.

Ljubi sosedi, to se ne da tako hitro povedati, odgovori jim Mikec, kajti v mestu se vsaki dan dosti vidi, sliši in doživi, jaz pa sem bil celi teden v mestu, kako bi vam tedaj mogel vse to na enkrat povedati. Jaz mislim, da bo dovolj, ako vam povem, kar sem samo danes v mestu doživel.

Ko sem bil danes zjutraj precej rano iz hiše prišel, stopil sem na nekaj mehkega, in ko se pripognem in pogledam, kaj da bi to bilo, videl sem, da je mošnja in v njej pet goldin. denarja. Ker ne maram tujega blaga s seboj nositi in me tudi ni bila volja popraševati, kdo da je mošnjo zgubil, nesel sem jo na rotovž, naj bi jo ondi shranili ter poizvedovali, čegava da je.

Na rotovžu sem našel samo beriča, kateremu sem rekel: „Čujte, ne zamerite, jaz sem danes zjutraj na nekaj mehkega stopil, namreč na mošnjo z denarji, in jaz bi jo rad tukaj na rotovžu oddal, ker ne vem, kdo jo je zgubil.“

„Dobro, dobro!“ reče berič, „vsedite se, gospod tajnik morajo vsaki čas priti, potem pa to njim povejte.“

Jaz sem se vsedel in čakal skoro poldrugo uro, tedaj so prišli gospod tajnik, in jaz sem

vstal in rekel: „Ne zamerite, pravim, gospod tajnik, jaz sem danes zjutraj na nekaj mehkega stopil, namreč na mošnjo z denarji, in jaz bi jo rad tukaj na rotovžu oddal, ker ne vem, kdo jo je zgubil.“ „Dobro, dobro!“ rečejo gospod tajnik, „samo počajte, da gospod blagajnik pridejo; vsedite se, gospod blagajnik morajo vsaki čas priti.“

In jaz sem se vsedel in čakal okoli tri četrtinke ure, in tedaj so prišli gospod blagajnik, in jaz sem vstal in rekel: „Blagovolite oprostiti, gospod blagajnik, jaz sem danes zjutraj na nekaj mehkega stopil, bila je mošnja z —“

„Dobro, dobro! le počakajte še par trenutkov“, djali so prijazno gospod blagajnik, „gospod nadzornik morajo vsaki čas priti, potem bote njim izročili, kar imate.“

In spet se vsedem in čakam kakšne pol ure, dokler ne pridejo gospod nadzornik. Tedaj pa vstanem, in naklonivši se povem, kaj se mi je bilo dogodilo, da sem namreč bil zjutraj na nekaj mehkega stopil —

„Na kaj ste stopili?“ vprašajo nadzornik naglo in radovedno.

Jaz pravim: „Ne zamerite, bila je mošnja s petimi goldinarji; in jaz bi jo rad tukaj na rotovžu oddal, da bi se shranila, ker ne vem, čegava da je.“

„Dobro, dobro! le sem jo dajte.“ Potem pa me izprašujejo, kako se pišem, kaj sem in kod. —

Jaz jim vse odkritosrčno povem, da se pišem Miha Mikec iz Vrbja doma, pa da sem zdaj že teden dni pri svoji hčeri, ki je v mestu omožena.

„Tako? Ali ste že naznanjeni na rotovžu, da v mestu prebivate?“ vprašajo nadzornik.

„Zakaj bi bil naznanjen“, pravim pohlevno, „saj pri svoji hčeri prebivam.“

„Moj ljubi Miha Mikec“, pravijo gospod nadzornik resno, „tu imamo tako postavo, da se mora vsaki tujec, ki v mestu hoče ostati, na rotovžu naznaniti. Vi pa že celi teden v mestu stanujete, ne da bi bili na rotovžu naznanjeni, zato ste po tej postavi zapali kazni, in jaz vas moram takoj kaznovati. Plačati morate pet goldinarjev, to je najmanjša kazen za take, ki svojega bivanja v mestu na rotovžu ne naznanijo.“

„Gromska strela“, sem si mislil, „zakaj pa v Vrbji sme vsak tepec prebivati, priti in oditi, kedar hoče, in vendar ga ne sme nihče kaznovati.“ Ker mi vse izgovarjanje ni nič pomagalo, plačal sem pet goldinarjev ter šel domu h hčeri, kateri sem povedal, kar se mi je zgodilo ter dostavil: „Veš, to se meni ne dopade, in mestnega življenja sem se tudi že naveličal, torej srečno, jaz grem spet domu v Vrbje.“

Pri zetu sem se poslovil, hči pa me je do železnice spremljala, kder še mi je hotela karto

do Vrbja kupiti. Zdaj pa opazi hči, da nima svoje mošnje. „Oče, jaz sem nekde svojo mošnjo zgubila.“

„Kaj praviš; ti si danes svojo mošnjo zgubila? Koliko pa je bilo v njej denarja?“

„Pet goldinarjev.“

„Gromska strela!“ pravim — v tem pa je že tretjič zvonilo, in jaz sem komaj še v vagon skočil, in hlapon je že dirjal z menoj proti Vrbju. Skoz okno še sem hčeri povedal, da je njena mošnja na rotovžu.

Zdaj pa vidite, kaj vse se človeku samo en den v mestu dogodi. J. S.

Smešnica. 8. Dva kandidata nemčurskega šulvereina sedita v poštenu slovenski gostilni ter lavsata in kavsata milo nam slovenščino. Ko prideta v razgovor o „koristnem“ šulvereinu, reče Torč: „I hob mi šo ankšriba.“ (Sem se že upisal.) Ferdl hitro prikima: „I a“ (jaz tudi.) Osel, kateri je med tem zvunaj sneg lizal, začel se je ves navdahren, veselja po hrbtu valjati in krasni Ferdl nov „I a“ prepevati. Če se je pa tudi v resnici v družbo zapisal, tega ne vem; samo zuano mi je, da še zmerom rad ponavlja svoj „I a.“ S. P.

Razne stvari.

(Desetletnica.) Akademično društvo „Triglav“ v Gracu obhaja dne 5. marcija t. l. svojo desetletnico. Vspored je bogat in bode godba vojaška.

(Nova čenje.) Za domači regiment štev. 47 bode nabira se vršila tako-le: v okraju Cmurek, dne 1., 2. in 3. aprila za 536 mož, Radgona dne 5. in 6. aprila za 243 mož, Ljutomer dne 8., 9. in 10. aprila za 519 mož, Slov. Bistrica dne 12. in 13. aprila za 425, okolica Maribor dne 15., 16., 17., 19., 20., 21. in 28. aprila za 1421 in v Mariboru pa dne 29. aprila za 68 mož. V očigled tega števila vpraša se človek, kakó se njema z njim gospodoželja nekaterih Mariborskih ultrajcev?

(Hranilno društvo) v Ptujju je imelo v letu 1885 prometa za 180.882 gld. 87 kr., hranilnih vlog je prejelo za 63.683 gld. 90 kr. Vidi se torej, da vživa veliko zaupanje pri ljudstvu.

(Južna železnica) privoli farnim uradom, cerkvenim in ubožniškim predstojništvom semtrtje za cerkvene potrebe ali za vbožne in bolnike znižano ali celo prosto vožnjo, ali v tem zahteva, da se vsakej prošnji ali dopisu na njo doda zavitek s poštno marko in z adresom za odgovor. Kdor je v tacih okoliščinah, naj pa potrka pri žel. ravnateljstvu!

(Čudna terjatev.) Nek posestnik pri Spodnji Št. Kungoti je terjal, naj bi mu gosp. župnik prišli na dom krstit otroka njegove — dekle. Tega župnik seveda niso storili, zato

pa je mož bojda prestopil (še-le sedaj?) v tabor nemškutarjev in je vsled tega pri njih veliko veselje. No, če je na tem kaj resnice, radi jim ga mi prepustimo.

(Pomanjkljeje.) Kakor izvemo, šiva dež. odbor za poravnanje stroškov pri vinorejski šoli v Mariboru. Ne more se reči, da on ne storéva za to šolo, kolikor more, ali pri vsem tem še ravnateljstvo ne izhaja. Mi ne rečemo na to druga, kakor to, da se nam zdi cela stvar čudna. Mala svota namreč ni, katero dež. odbor daje leto na leto za to šolo.

(Huda krava.) Neljub prizor smo imeli dne 19. t. m. Na velikem trgu v Mariboru je bila namreč krava zdvijala ter je redarja J. Kolmana, ki jo je hotel ukrotiti, trikrat okoli znamenja M. D. na rogih nosila, a mož jo je ob koncu vedar še ugnal in jo spravil v hlev, kjer se je umirila.

(Umrl je nadučitelj) v Šentjurju na južni železnici g. J. Vučnik. Ranjci je izgleden učitelj bil pa tudi izboren narodnjak. Zato mu ohrani slov. ljudstvo častni spomin.

(Podružnica) sv. Cirila in Metoda je v Vuhredu dovoljena in delajo se uže priprave za občni zbor.

(Častitljiva starčeka) Jožef in Jera Mirnik, posestnika v Medlogu pri Celju sta bila lani še biserno poroko obhajala, t. j. bila sta v zakonu skupaj včakala 60 let. Letošnjo zimo pa sta jela hirati in že je dne 17. febr. umrla žena Jera, dne 18. pa še tudi mož in pokopali so ju skup v en grob dne 20. febr. Naj počivata v miru, kakor sta bila lepo v miru živela!

(Časnikarstvo.) „Slovana“ prišla nam je v roke že tretja letošnja številka. Poleg odbranega gradiva v vezanej in nevezanej besedi, odlikuje se ta številka še posebnó s krasnimi slikami: Jan Lego, Dimitrij Aleksandrovič, Slavjanski Agrenjev in njegov pevski zbor in mlada vrtnarica. Poslednja slika je delo našega domačega umetnika Ivana Šubica.

(Vabilo) k podružničnemu zboru društva sv. Cirila in Metoda, ki se bo vršil v nedeljo, dne 28. t. m. ob 4. uri popoldne v gostilni g. J. Hausenbichlerja v Žalci sè sledečim dnevnim redom: 1. Vsprejem novih udov. 2. Prečitanje potrjenih pravil. 3. Volitev načelnštva. 4. Navsveti. K mnogobrojni udeležbi vabi uljudno začasni odbor.

(Vabilo.) Ker k občnemu zboru „Savinjske posojilnice v Žavci“, dne 21. februarja nij prišlo zadostno število zadružnikov vabi odbor „Savinjske posojilnice v novo vse ude te zadruge k občnemu zboru v nedeljo dne 28. t. m. ob 3. uri popoldne. Dnevni red: 1. Predlaganje računov za leto 1885. 2. Predrugečenje pravil. 3. Volitev novega odbora. 4. Razni nasveti.

(V Mozirju) se je čitalnična veselica v spomin pesnika našega V. Vodnika, 21. febr.,

prav dobro obnesla. Vdeležilo se je te veselice nepričakovano veliko ljudstva. Tako je prav! Svoji k svojim.

(Savinjski Sokol) priredi 28. febr. t. l. v Mozirju v prostorih Kolenčevih maškera- rado, koja se prične ob 8. uri zvečer. Ustop- nina za neude je 1 fl., za ude 30 kr. Kdor pride nemaskiran, plača 20 kr. kazni. Ustopnice, kakoršnjo mora vsak imeti, se dobé pri gosp. Punzerju in na večer maškera- de pri blagajnici. V obilno udeležbo vabi odbor.

(Plesni venček) priredi ormoška čital- nica dne 3. marcija t. l. v svojih prostorih v Ormoži. Pri tej veselici svira vojaška godba 47. pešpolka iz Maribora.

(Gospodarska podružnica) v Lju- tomeru bode imela sejo v nedeljo dne 28. t. m. ob 2. uri popoldne v realki; vse gospodarje in prijatelje kmetijstva vabi k tej seji odbor.

(Vabilo.) Kat. politično društvo na Sla- tini ima v nedeljo dne 28. februarja 1886 ob 4. uri popoldan svoj letni občni zbor v „Hôtel Europa“. V istih prostorjih priredi društvo potem zvečer veselico z jako mičnim vsprejemom.

(Spremembe v lav. škofiji.) Č. gosp. Franc Rojko gre za provizorja v Razbor; č. g. A. Vojsk za kaplana v Cerkovice; č. g. J. Purgaj pa k sv. Marjeti.

(Za družbo duhovnikov) so vplačali čč. gg.: Hrastl 11 gld., Dekorti 7 gld., Fišer Anton 2 gld., Tombah 7 gld., Ferk Mat. 1 gld. in Novak Janez 1 gld.

Loterijne številke:

V Gradcu 20. februarja 1886: 26, 1, 9, 35, 23
V Dunaju „ „ „ 29, 12, 55, 31, 35
Prihodnje srečkanje 27. februarja 1886.

2-2

Prav lepa moka

za post in veliko noč se dobiva v Mariboru pri „Tiroleu“ na glavnem trgu pod stop- nicami pri pošti po jako nizki ceni, kilogram po 8, 12, 14 in 18 kr.

2-2

Borove popke

(Föhren-Knospen.)

od polomljenih borovcev (izključljivo le od teh) kupuje v vsaki množini in po najboljši ceni, kakor tudi krompir.

Jos. Levec,
trgovec v Ljubljani.

1-3

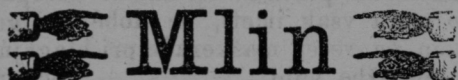
Kaplan v službi,

stopil bo zarad bolehnosti in drugih nepovolj- nih razmer v stalni pokoj. Zamore še tiho mešo služiti. Ako ima kateri č. gospod župnikov mesto za-nj, naj naznani vredništvo „Sl. Gosp.“

Hiša

s tremi kletmi, vrtom itd., blizu glavne ceste, na kateri obstoji že dalje časa krčma, se pod ugodnimi pogoji proda. Več pové upravništvo „Slov. Gosp.“

1-2

na novo pozidan, na tri kolesa z oljno pripravo, zraven je tudi blizu 3 orale izvrstnega zemljišča, želi prodati Jožef Čuček v Erjavcih, pošta sv. Andraž v Slov. gor. Ceno pové posestnik sam.

V Žalcu

na cerkvenem trgu, poleg kaplanije se daje za več let takoj

 v najem več pritličnih sob, za vsakoršnjo obrt pripravnih — s prostornimi kletmi — vse so v najboljem stanu

Tudi se lahko tam dobode v prvem nadstropju lepo stanovanje in o potrebi se tudi vzeme celo blizu gospodarsko poslopje z zemljiščem v najem. Več pové g. Franc Ks. Lipold v Celji.

Harmonična zvonila

jarmi vred proti poročstvu, da so dobro vglasbena in iz najfiniše robe.

Zvončke za na steno, zvončke za službo v cerkvi, za 3, 4, 5 glasov po 6, 8, 10 fl. eden. Dalje:

Cerkvene svetilnike

lustre, svetilnice, svetilnike za na steno, kanontablice, masivne iz zmesi zlato podobne po izvrstno okusnih modelih lite, ki se krasno svetijo, kakor bi zlate bile, in so trpežne za več, kakor 100 let, solidno delane n jih po nizkeji ceni priporočuje

Albert Samassa

c. k. dvorni zvonar in fabrikant strojev in gasilnega orodja

v **Ljubljani.**

 Podrobne cenilnike dopošilja brezplačno in franko.

Naznanilo.

Podpisani ima več tisoč dveletnih, krasnih jabelčnih in hruškovih divjakov na prodaj. Cena je prvim 2¹/₂, drugim pa 3¹/₂ kr. za enega. Vsakemu naročilu se nekaj drevesec brezplačno prida. Naročila se sprejemajo do 25. marca.

Veržej, p. Luttenberg. Srečko Pirc, nadučitelj.

V priporočitev.

Janez Pražen, umetni in tržni vrtnar v Celju priporoča spoštovanemu p. n. občinstvu

 sveža semena

kmetijska, sočivska in rožna, zelišč v loncu, vsako vrsto; smrečna in borova drevesca ter rože, veže tudi okusne šopke in grobne vence, za te tudi oskrbi napise, sestavlja plane za vrte in angleške zverinjake.

Primerna cena kakor tudi hitra postrežba se zagotavlja. S spoštovanjem

J. Pražen,
umetni vrtnar.

3-3

Surova vazelina

(Roh - Vaseline)

je rudna mast, **najboljše mazilo za usnje** in obuvala, posebno za lovske čevlje, jermenje, komate, koroške mehove, brizgalnice, za železo, da se ne riba in ne zarujevi, in sploh za vse mazanje potrebno orodje.

Preizvrstno je to mazilo tudi za mazanje

 konjskih kopit.

In da je to resnično, to spričuje, in priporoča vis. c. kr. ministerstvo avstr. z ukazom št. 2030, od 12. julija in premmno prvih živinozdravnikov.

Naj bi se toraj vsaki prepričal o tej izvrstni najdbi, ker cena je tudi jako nizka, ter velja v plehnatih škatljicah po 10, 35, 50 in 80 kr. 1 kg. in za kolikor kdo hoče, ustrezem s tem pogojem, da ako se komu ne dopade, vzemem brez poš. stroškov za ravno tisto ceno nazaj.

 Trgovcem znižano ceno in na poskušnjo. 3-3

Franc Rus,
zaloga surove vazeline v Rudolfswertu.